

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Policy för polisanmälan

Antagen av barn- och utbildningsnämnden
Ansvarig förvaltning: Barn- och utbildningsförvaltningen
Ansvarig tjänsteman: Skolchef

Allmänt om polisanmälan i skolan

I den svenska lagstiftningen idag finns inga särskilda regler som anger om, hur eller när polisen ska kopplas in när brott begåtts i skolan. Den enda reglering som finns är anmälningsplikten enligt socialtjänstlagen (14 kap. 1§), vilken gäller för alla som är anställda inom barnomsorg och skola. Regeln är dock att det som är ett brott utanför skoldagen, vilket då *kan* leda till en polisanmälan. Skolan polisanmäler händelsen – men det är polisen som bedömer om eller när ett brott begåtts. Det är slutligen åklagare/domstol som avgör huruvida ett brott faktiskt har begåtts eller inte.

Även om en händelse är polisanmäld och det pågår en brottsutredning är skolan skyldig att utreda och åtgärda kränkningar, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier i enlighet med skollagen och diskrimineringslagen. En brottsutredning syftar till att ta reda på om ett brott begåtts medan skolans utredning ska ge underlag för att avgöra vad som måste göras för att eventuella kränkningar, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier ska upphöra. Detsamma gäller om skolan har gjort en anmälan till socialtjänsten.

Grund för anmälan - barn/elever under 15 år

De brott som finns i brottsbalken är brott också om de begås av personer under 15 år, trots att de inte går till domstol och inget straff kan dömas ut.

Bedömningen är att man bör vara återhållsam med att göra polisanmälan mot barn i de yngsta elevgrupperna eftersom sådana anmälningar normalt inte kan bli föremål för någon utredning från polisens sida. Grundtanken är att ansvaret för att lämpliga åtgärder vidtas mot barn och ungdom som begår brott i första hand vilar på socialtjänsten och inte på rättsväsendet.

I de fall skolan, eventuellt efter samråd med polisen, kan förutse att någon utredning om brott inte kommer att ske bör vi därför avstå från att göra en polisanmälan. I sådana fall bör i första hand skolan själv utreda vad som inträffat och vidta lämpliga åtgärder. Om rektor anser att det finns skäl för socialtjänsten att ingripa ska även en anmälan till socialnämnden i enlighet med socialtjänstlagen göras. Rektor kan vid behov ta hjälp av juridisk rådgivning för bedömning/vägledning. Vid den individuella bedömningen ska hänsyn bl a tas till:

- arten av det misstänkta brottet
- elevens ålder
- om det finns förutsättningar för polisen att utreda det misstänkta brottet (se 31 § LUL)
- andra särskilda skäl.

Barnets bästa ska **alltid** vägas in i bedömningen.

Polisanmälan efter individuell bedömning i varje enskilt fall

När brott begås av barn/elever under 15 år under skoldagen eller i nära anslutning till skoldagen ska en individuell bedömning göras, i varje enskilt fall, om en polisanmälan ska ske eller inte.

Grund för anmälan - barn/elever över 15 år

När brott begås av barn/elever över 15 år under skoldagen eller i nära anslutning till skoldagen är utgångspunkten att en polisanmälan alltid ska göras.

De brott som ska polisanmälas som huvudregel är bland annat misshandel, stöld, klotter, grov skadegörelse, allvarliga hot, mordbrand, bruk av narkotika, langning, vapeninnehav, olika former av sexualbrott och hets mot folkgrupp.

Vem anmäler?

Om elev begår brott

När den brottsliga handlingen utförts av ett barn eller en elev ska rektor göra anmälan. Om rektor inte finns tillgänglig ska den person som sett eller fått kännedom om brottet göra en anmälan. Som framgått ovan är huvudregeln avseende barn/elever över 15 år att skolan ska anmäla händelsen. Detta gäller även då målsägaren själv inte vill eller vågar anmäla händelsen.

Om personal begår brott

Om en brottslig handling utförts av någon i personalen är det skolchef som ska polisanmäla händelsen. Inför eventuell polisanmälan av personal förs dialog med kommunens personalavdelning.

Om övriga begår brott

Brott kan också begås av andra, förutom elever och personal, som besöker skolan. I dessa fall är det rektor som polisanmäler händelsen.

Hur görs anmälan och vad ska den innehålla?

En polisanmälan kan göras via e-tjänst på www.polisen.se eller via telefon på nummer 114 14 (vid akut situation, ring alltid 112).

Det är viktigt att en anmälan sker skyndsamt, helst samma dag som brottet har begåtts, eller kommit till skolans kännedom. Vid brott mot person bör polis kallas till platsen.

En anmälan ska innehålla en kort redogörelse för det inträffade, men inget ställningstagande. Skolan ska inte utreda händelsen i polisiär mening; skolan ska endast dokumentera skador. Se till att få med namnuppgifter i anmälan.

Om inte aktuellt brott finns att anmäla som e-tjänst, ring då i stället 114 14.

Fokus ska vara på handlingen och inte på personen som begått brottet. Skolan ska inte göra några utredningsåtgärder som kan ligga inom polisens verksamhet. Skolan ska i sin anmälan endast objektivt beskriva händelsen som föranleder anmälan, och i övrigt göra vad som krävs enligt skollag och skolans plan mot kränkande behandling.

Information till vårdnadshavare

Rektor har enligt skolförfattningarna ett särskilt ansvar för att kontakt upprättas mellan skola och hem om det uppstår problem och svårigheter för en omyndig elev i skolan.

När det kommit till skolans kännedom att en elev blivit utsatt för ett brott på skoltid ska skolan skyndsamt ta kontakt med den utsatta omyndiga elevens vårdnadshavare och berätta om det inträffade.

I samband med skolans polisanmälan mot en elev ska rektor informera omyndig elevs vårdnadshavare om detta utan dröjsmål.

Diarietföring av polisanmälan

Polisanmälan ska diarietföras av administratör på aktuell skola:

- Om anmälan rör elev – anmälan diarietförs i Prorenata.
- Om anmälan rör personal – anmälan diarietförs i Prorenata.
- Om anmälan rör annan – anmälan diarietförs i Platina.

Anmälan till Arbetsmiljöverket (utöver polisanmälan)

Vid hot och våld ska utöver polisanmälan alltid anmälan ske till Arbetsmiljöverket av rektor. Anmäl också ärendet i kommunens system för systematiskt arbetsmiljöarbete, Opus.

Det är viktigt att rektor tillsammans med lärare, elever och övrig personal utifrån det systematiska arbetsmiljöarbetet identifierar riskkällor och gör en riskbedömning beträffande hot och våld och i förebyggande syfte vidtar åtgärder.

Rutiner för hur man hanterar en hot- och våldssituation ska finnas och dessutom ska varje skola ha en uppdaterad krishanteringsplan på sin enhet.

Olika typer av brott

Med brottsliga handlingar avses här i första hand stölder, skadegörelse, våld, hot, hets mot folkgrupp, narkotikainnehav, langning och vapeninnehav. Inom ramen för begreppet hot och våld finns kränkningar som innebär betydande risk för fysisk eller psykisk skada. Från brottsbalken har följande förklaringar hämtats:

Misshandel kan föreligga då någon uppsåtligen tillfogar en annan person skada eller smärta, eller försätter någon i vanmakt (Brottsbalken 3:5). Grov misshandel föreligger då misshandeln är svår eller livsfarlig eller särskilt hänsynslös. Likaså kan misshandeln betecknas som grov om flera personer slår och eller sparkar på en liggande eller försvarslös person (Brottsbalken 3:6).

Olaga hot kan föreligga då någon uppsåtligen med tillhygge eller ord framkallar allvarlig fruktan för personlig säkerhet eller egendom (Brottsbalken 4:5).

Ofredande kan bestå av knuffar, fasthållande, att kasta föremål mot någon eller dylikt. Likaså skrik, tillmälen eller åtbörder som allvarligt kränker en annan person (Brottsbalken 4:7).

Sexuellt ofredande är då någon sexuellt berör ett barn under 15 år eller förmår barnet att göra eller medverka i någon sexuell handling. Det är också om någon blottar sig, eller genom ord eller handlande kränker någons sexuella integritet (Brottsbalken 6:10).

Stöld består av att någon med uppsåt och utan lov tar vad som tillhör någon annan för att själv tillägna sig det (Brottsbalken 8:1).

Snatteri är en enklare form av stöld till ett mindre värde (Brottsbalken 8:2).

Rån och andra tillgreppsbrott kan föreligga om någon begår stöld med hjälp av misshandel eller hot (Brottsbalken 8:5).

Skadegörelse är då någon förstör eller skadar egendom (Brottsbalken 12:1). Mordbrand är om någon anlägger brand, som innebär fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom (Brottsbalken 13:1).

Förtal kan man göra sig skyldig till genom att utpeka någon som brottslig eller klandervärd i sitt handlingsätt (Brottsbalken 5:1).

Övergrepp i rättssak begår den som med våld eller med hot om våld hotar någon för att denne gjort en anmälan, avlagt vittnesmål eller lämnat uppgifter vid förhör, eller försöker hindra någon från detta (Brottsbalken 17:10).

Narkotikabrott begår den som olovligen överlåter narkotika, framställer narkotika avsett för missbruk, förvärvar narkotika i överlåtelssyfte, anskaffar, förpackar, transporterar, förvarar eller tar annan sådan befattning med narkotika som inte är avsedd för eget bruk, bjuder ut narkotika till försäljning, förvarar eller befordrar vederlag för narkotika eller har, brukar eller tar annan befattning med narkotika. (Narkotikastrafflagen 1968:64)

Vapenbrott enligt 1 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål är det förbjudet att inneha knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs. I 5 kap. 6 § vapenlagen (1996:67) finns motsvarande

förbud vad gäller att medföra skjutvapen. Om det upptäcks att en elev har med sig ett föremål i strid mot dessa förbud kan skolpersonalen vända sig till polisen, som kan ta det i besla